

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sva prava pridržana. Dopuštenje za ponovno objavljivanje ovog sažetka dano je isključivo u svrhu uključivanja u HUDOC bazu podataka Suda.

© Office of the Agent of the Republic of Croatia before the European Court of Human Rights. All rights reserved. Permission to re-publish this summary has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Bureau de l'Agent de la République de Croatie devant la Cour européenne des droits de l'homme. Tous droits réservés. L'autorisation de republier ce résumé a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

VERAART PROTIV NIZOZEMSKE

(članak 10.)

Presuda od 30. studenog 2006. godine

Povreda čl. 10. Konvencije (sloboda izražavanja).

Sukladno čl. 41. (pravična naknada) Sud je dodijelio podnositelju 2.583 EUR na ime troškova i izdataka.

ČINJENICE

Podnositelj, Christiaan Joseph Willibrord Veraart, je nizozemski državljanin rođen 1944. godine. Podnositelj je odvjetnik.

Dana 19. lipnja 2000. godine televizija NCRV emitirala je dokumentarac pod nazivom „Tajne majke“, koji se ticao žene, gđe A.K. koja je tvrdila da je žrtva incesta počinjenog od strane njenog djeda, oca i dvojice braće. Navela je da je zbog toga pet puta ostala trudna, da je jednu trudnoću prekinula i da je, od četvero rođene djece, troje djece ritualno ubijeno a jedno dijete prodano. Kako je rečeno njeni navodi temeljili su se na potisnutim sjećanjima koje je ona uspjela povratiti uz pomoć terapeuta, g. Kiefta, kojeg posjećuje šest godina.

Obitelj K., koja je negirala navode gđe A.K., zatražila je pomoć od g. Veraarta i slijedom toga NCRV je tužena za klevetu.

Dana 14. lipnja 2002. državno odvjetništvo dalo je izjavu za javnost u kojoj se navodi da je NCRV priznala da je oklevetala obitelj K. te je sklopljena izvansudska nagodba.

Dana 28. studenog 2001.g. radio postaja AVRO emitirala je program koji je sadržavao intervju sa podnositeljem o navedenom slučaju u kojem je podnositelj rekao da su psihijatri poput g. Kiefta „opasni“. Podnositelj je nastavio: „Netko poput njega ne bi trebao, ne bi smio biti psihijatar. Taj čovjek živi u provinciji u sjevernoj Nizozemskoj, on bi trebao, uzgajati kupus i prodavati ga na tržnici... Trebao bi otići tamo uzgajati kupus, ali apsolutno ne bi trebao raditi sa sa pacijentima, ili ljudima koji su u izvanrednim situacijama. Smatram to jako zabrinjavajućim. Smatram to jako neprofesionalnim. Moguće je, naravno, da su ti ljudi mađioničari, to nema veze sa terapijom, nema veze sa doktorima. Oni ljude vraćaju unazad u regresivnoj terapiji. Gdje je taj čovjek školovan? Gdje je taj čovjek studirao? Nemam pojma, i što si on umišlja da je? Taj se čovjek povezuje s Bogom. Nema liječnika, to je sigurno, koji to može reći.“

Isti je program sadržavao i intervju sa g. Kieftom, koji je rekao da se ne bavi niti hipnozom niti regresivnom terapijom. Međutim, vjeruje da emocije izazvane tehnikama opuštanja i

akrupresurom odražavaju stvarne događaje i siguran je u istinitost sjećanja gđe. A.K. koja joj je pomogao povratiti.

Dana 9. prosinca 2001. godine Kieft podnio je prijavu protiv podnositelja predsjedniku Odvjetničke komore. Predsjednik je 22. ožujka 2002. godine dao privremeno mišljenje. Spomenuo je da je 24. siječnja 2002. godine Kieft bio pozvan izjasniti se o svojoj medicinskoj i stručnoj kvalifikaciji, ali je odbio to učiniti. Naposljetku, povodom žalbe disciplinskom žalbenom vijeću, prijava g. Kiefta je 3. listopada 2003. godine ocijenjena osnovanom. Budući da podnositelj nije imao drugih prijava dobio je samo opomenu.

Stručne kvalifikacije g. Kiefta po prvi su puta precizirane na raspravi pred Vijećem odvjetničke komore održane 23. travnja 2003. godine, na kojoj je navedeno, između ostalog, da je g. Kieft bio obučavan na Međunarodnom institutu ujedinjenih psihoterapeuta, nakon koje je završio nekoliko praktičnih i teoretskih tečajeva i dvogodišnji tečaj višemetodne obiteljske terapije.

Dana 16. ožujka 2005. godine Kieft obavijestio je Europski sud za ljudska prava da je također pokrenuo i parnični postupak koji je prekinut do donošenja presude Europskog suda. Međutim, nije se htio umiješati u postupak pred Europskim sudom kao treća strana (prema čl. 36. st. 2. Konvencije).

Obitelj K. zatražila je 13. listopada 2005. godine od g. Kiefta naknadu štete na temelju, kako to podnositelj opisuje, eskaliranja problema gđe. A.K. i izjava kojima je g. Kieft njezina navodna sjećanja ocijenio istinitima.

PRIGOVORI

Podnositelj je naveo da disciplinski postupak koji je protiv njega pokrenut pred Disciplinskim žalbenim vijećem predstavlja povredu čl. 10. Konvencije.

ODLUKA SUDA

Članak 10.

Sud ocjenjuje da nije sporno da je došlo do miješanja (u obliku kazne) u podnositeljevo pravo slobode izražavanja, da je to miješanje bilo propisano zakonom i da je imalo za cilj zaštitu ugleda drugih osoba.

Što se tiče pitanja je li to bilo nužno u demokratskom društvu, Sud je prvo naveo da, iako su odvjetnici ovlašteni na slobodu izražavanja, posebna priroda njihove profesije zahtjeva od njih da se u javnosti ponašaju diskretno, pošteno i dostojanstveno.

Sud primjećuje da je, u podnositeljevom slučaju, gđa. A.K. javno optužila svoju obitelj za posebno teške zločine. Obitelj K. je tražila podnositeljevu pomoć u traženju naknade za štetu koja im je prouzročena i za obranu njihovog ugleda. Ne dovodi se u pitanje da je podnositelj imao pravo javnog istupa u interesu svojih klijenata, čak i izvan sudnice, ako je djelovao u dobroj vjeri i u skladu sa etičkim načelima i pravilima struke.

U podnositeljevom slučaju, što se tiče činjenične osnove njegovih navoda, mora se prihvatiti postojanje veze između optužbi gđe A.K. i terapije g. Kiefta kojoj je tijekom više godina bila podvrgnuta. U stvari, g. Kieft nikada to nije poricao. Štoviše, u istom radio programu u kojem je podnositelj iznio svoje sporne izjave, g. Kieft nedvojbeno je izjavio, ne samo da je terapija koju je on provodio pomogla gđi A.K. da povрати sjećanja, nego joj je omogućila da ih prihvati kao istinita.

Koliko je Sudu poznato, nije bilo potvrde točnosti navoda gđe A.K. od strane bilo kojeg izvora osim same gđe A.K. i g. Kiefta.

U tim okolnostima, a posebice zbog ozbiljnih klevetničkih optužbi protiv obitelji K., nije bilo nerazumno očekivati od g. Kiefta da barem obrani svoju stručnu kvalifikaciju. Bilo je teško vidjeti kako bi inače mogli utvrditi prisutnost ili odsutnost činjenične osnove podnositeljeve izjave. Ipak, g. Kieftu je bilo dopušteno pridržati sve informacije koje se tiču njegove osposobljenosti i obrazovanja sve do zadnje faze disciplinskog postupka. Osim toga, iz osporene odluke proizlazi da je državno odvjetništvo nastojalo utvrditi bilo profesionalnu osposobljenost g. Kiefta da samo putem psihoterapije dođe do istine o optužbama gđe. A.K., bilo mogućnosti podnositelja da potkrijepi i obrazloži svoje tvrdnje.

Sud stoga smatra da bi barem te činjenice trebale biti utvrđene kako bi se pristup ocjeni relevantnih činjenica mogao smatrati prihvatljivim. Samo je tada moguće donijeti opravdanu odluku je li podnositelj prekoračio granice prihvaćenog profesionalnog ponašanja. Kako bilo, odluka koju je donijelo Disciplinsko žalbeno vijeće temeljena je na neodgovarajućem pristupu činjenicama i razlozi koji su u njoj navedeni nisu relevantni.

Sud stoga presuđuje da je došlo do povrede čl. 10.